

Féin-óstáil mar chleachtas gairmiúil

Níl i bhfreastalaí ach ríomhaire. Ní hé an cheist an ba chóir ceann a bheith agat, ach cá bhfuil cónaí ar shonraí do chustaiméirí, cé a chothaíonn iad agus cé a iompraíonn an fhreagracht nuair a theipeann ar rud éigin.

Chun é a thuiscint: Cónaíonn do chuid sonraí i gcónaí ar ríomhaire duine éigin: ar ríomhaire fathach a gcuireann tú muinín iomlán as, ar ríomhaire ar cíos a bhainistíonn tú féin, nó ar do ríomhaire féin. Dá mhéad smacht atá uait, is ea is mó freagrachta a ghlacann tú. Tugann tarmligean chuig tríú páirtí mór suaimhneas, ach ní scaoileann sé tú ón fhreagracht: is leat féin an t-eolas — agus le do chustaiméirí — agus is tusa an duine freagrach.

An cheist idir an scamall agus an t-íoslach

Is fiú tosú trí dhímhíotasú a dhéanamh ar fhocal a chuireann eagla gan chúis: freastalaí. Ní measín mistéireach i seomra fuaraithe é freastalaí. Is ríomhaire duine eile é go simplí — nó do ríomhaire féin — a choinníonn eolas agus a thugann é don té a iarrann é. Ar feadh na mblianta choinnigh muid eolas ár gcustaiméirí i bhfillteán, i gcófra comhaid, ar an mbord sa deasc, agus níor chaill éinne codladh mar gheall air. Ní raibh an t-eolas scanrúil mar go raibh sé ar pháipéar; ní gá go mbeadh sé scanrúil ach oiread mar go bhfuil sé ar dhiosca.

Níl an «scamall» neamhshaolta ach an oiread. Is ríomhaire cuideachta é, beagnach i gcónaí i bhfad ar shiúl agus beagnach i gcónaí ag duine eile. D’fhoghlaim mé é sin gan iarraidh an lá a fuair mé amach, agus mé cinnte go raibh mo chuid comhad slán i Google Drive, nach raibh sa bhfillteán ar mo ríomhaire ach aicearraí chuig doiciméid a bhí ina gcónaí in áit eile. Dá gcinneadh an t-áit eile sin dúnadh, an praghas a athrú nó an tseirbhís a chealú, d’imeodh mo shuaimhneas leis. Ní raibh mo chuid rudaí agam: bhí cead agam rochtain a fháil orthu.

Sin as a dtagann ceist an Chadais seo, atá níos éasca a rá ná a fhreagairt: cá ba chóir do shonraí do chustaiméirí cónaí? Agus do chuid sonraí féin? Cuireann an plé poiblí i láthair é mar nach mbeadh ach dhá fhreagra contrártha ann — scamall na n-ardán mór nó é a dhéanamh tú féin —, beagnach mar cheist faoin taobh ar a bhfuil tú. Ach ní dhá chonair atá ann: is trí cinn iad, agus ní gníomh creidimh ceann ar bith acu. Má léitear go mall iad, tá níos mó miondífriochtaí iontu agus éilíonn siad níos mó ná mar is cosúil.

Baineann sé seo leat, is cuma cad a dhíolann tú

Is furasta a cheapadh gur gnó do dhlíodóirí, do dhochtúirí nó do iriseoirí é an rúnmhaireacht, agus nach bhfuil aon rud le cur i bhfolach ag an gcuid eile. Is botún é sin, agus ceann costasach. Coinníonn beagnach gach gnó sonraí a gcuid custaiméirí faoi réir an dlí, agus coinníonn go leor acu, gan a fhios acu é, eolas atá i bhfad níos íogaire ná mar is cosúil.

Scríobhann siopa tolg ainm, seoladh agus uimhir ghutháin an cheannaitheora; má tá maoiniú i gceist, a chuid sonraí eacnamaíocha chomh maith. Coinníonn cuideachta athchóirithe nó maisiúcháin grianghraif de thithe a gcuid custaiméirí agus pleananna iomlána a n-áiteanna cónaithe. Bainistíonn cuideachta glantacháin pleananna na n-oifigí a ghlannann sí, go minic marcáilte le dathanna agus uimhreacha a léiríonn cén fostaí a théann isteach cén áit, cén t-am agus cén eochair atá aige. Ní cosúil go bhfuil mórán tábhachta ag baint leis sin go dtí go n-

iarrann tú cé eile a mbheadh luach aige dó: is iad na pleananna glantacháin sin, má fhéachtar orthu le súile eile, an léarscáil fhoirfe do dhuine ar bith a d'iarrfadh dul isteach le hintinn goid.

Ní dhéanann sé difear má tá gnó beag nó má dhíolann sé toilg in ionad dlíthe a chosaint: ní fhágann sin go bhfuil a chuid sonraí gan luach ná nach mbaineann an dlí leis. Ní fhágann sé ach go mbíonn claonadh ag an úinéir níos lú machnaimh a dhéanamh air. Agus gan machnamh a dhéanamh ar rud éigin atá mar fhreagracht ort, sin an áit go díreach a dtosaíonn na fadhbanna.

Cá bhfuil cónaí ar do chuid sonraí?

Tá trí fhreagra, go bunúsach, ar an gceist sin. Agus is fiú cuimhneamh nach doiciméad custaiméara nó bloc sonrasc amháin iad «na sonraí»: is iad do chomhráite leis chomh maith — ar WhatsApp, trí sheirbhís comhrá ghairmiúil, trí Solo2 —. Ní gráid íonachta ná dréimire ó mhaith go dona iad na trí fhreagra seo a leanas: is trí bhealach iad chun an rud céanna a roinnt, an smacht agus an fhreagracht.

Gach rud a tharmligean chuig soláthraí. Is é an rud is coitianta é, agus don chuid is mó, is é an t-aon rud a bhfuil aithne acu air. Cuirim gach rud i Google Workspace nó i Microsoft 365 agus cuirim muintín iomlán as an soláthraí. Íocaim mo tháille agus stopaim de bheith ag smaoineamh air. Is iad na seirbhísí an fhoirm is foircní de seo mar nach mbíonn do chuid sonraí agat riamh: coinníonn cláir bhilleála áirithe sa scamall, mar shampla, na sonraisc agus na meastacháin duit — agus oibríonn siad go han-mhaith —, ach cónaíonn an t-eolas ina gcóras féin, ní i do cheannsa. Fad is a íocann tú, tá rochtain agat; an lá a n-imíonn tú, faigheann tú amach go bhfuil sé deacair nó dodhéanta do stair féin a thógáil leat. Is é an rud a chuireann cosc ort bogadh chuig an iomaíocht go díreach do chuid sonraí a bheith mar ghiall acu. Mar mhalairt ar chompord, tugaim an smacht uaim agus — gan é a rá os ard — an mhothú nach bhfuil an fhreagracht orm a thuilleadh. Tá miondifríocht anseo nach ndéantar beagnach riamh: ní hionann tarmligean agus Meiriceánach. Is féidir liom gach rud a tharmligean chomh compordach céanna chuig soláthraí Eorpach — Infomaniak, mar shampla — agus cuid mhaith de na hamhras faoi aistrithe idirnáisiúnta a chonaic muid i «Schrems II» a réiteach láithreach, gan aon rud a fhéin-óstáil. Ní hé na Stáit Aontaithe i gcoinne an chuid eile den chruinne é: laistigh den tarmligean íon tá cinntí ann a bhfuil tábhacht leo cheana féin.

Do fhreastalaí féin a fháil ar cíos agus a bhainistiú. Tá an rud céanna agam agus a thabharfadh Microsoft nó Google dom, ach tógann mé féin é. Faighim freastalaí ar cíos ó sholáthraí Eorpach — Hetzner, OVH, Scaleway —, suiteáilim bogearraí saora (Nextcloud do na comhaid, mar shampla) agus bainistím féin an toradh. Gnóthaím smacht iarbhrí: tá a fhios agam cad atá ag rith, cá bhfuil sé agus cén fáth. Ach tá an meaisín fós in ionad sonraí tríú páirtí agus, thar aon rud eile, athraíonn an té a iompraíonn an t-ualach. Trí tharmligean, má theipeann ar rud éigin, tá duine le milleán agat. Trí é a bhainistiú tú féin, is é is dóichí gurb ortsa a bheidh an locht.

É a bheith ar do ríomhaire féin. Seo an ceann nach n-insíonn beagnach éinne, agus is é croí an Chadais seo é. Níl freastalaí ollmhór ag teastáil atá ar siúl fiche a ceathair uair an chloig laistigh de mhacra-ionad sonraí chun do chuid rudaí a óstáil. Is freastalaí é ríomhaire d'oifige cheana féin: freastalaíonn sé ortsa. Fágann tú ar siúl sa deasc é agus nascann tú leis ón ríomhaire glúine i dteach custaiméara, nó ón bhfón póca nuair a bhíonn tú sa bhaile. Tugann muid «ríomhaire na hoifige» air, ní «an freastalaí», ach déanann sé go díreach an rud céanna leis an dá rogha roimhe seo. Tá an smacht ag an uasmhéid agus an chóngracht chomh maith: tá do chuid sonraí san áit ina bhfuil tú féin. Is é an taobh eile de sin, ráite gan maisiú, go bhfuil an fhreagracht ag an uasmhéid chomh maith. Má imíonn an leictreachas níl aon teicneoir ar dualgas i Nuremberg: is ortsa atá sé an fiús a chur ar ais. Agus chun go mbeadh rochtain ar an ríomhaire sin ón taobh amuigh, tá rud éigin ag teastáil a thógann an droichead idir do ríomhaire glúine agus é. Ní draíocht é, agus is fiú a fhios a bheith agat sula roghnaíonn tú an cosán seo.

Agus ní gá fiú ríomhaire na hoifige a athúsáid: tá gléas ann atá deartha go díreach chuige seo, an NAS (déanann Synology, QNAP agus daoine eile iad). Cosúil le beagnach gach rud atá feicthe againn sna Cuadernos seo, níl aon draíocht istigh ann: is ríomhaire speisialaithe é, an cineál meaisín céanna a ligfeá ar cíos in ionad sonraí, ach é tógtha chun sonraí a stóráil agus iad a sheirbheáil thar an líonra, gan scáileán ná méarchlár eatarthu. Plugáil scáileán agus méarchlár isteach ann agus tá gnáthríomhaire agat; suiteáil an bogearra ceart ar do ríomhaire agus

tá NAS agat. Is é an difríocht ná go dtagann an NAS réidh le húsáid. Ceannaíonn tú é, plugálann tú isteach sa bhaile nó san oifig é, agus is leatsa é. Ní íocann tú táille mhíosúil; íocann tú uair amháin é agus is leatsa é, cosúil le huirlis ar bith eile de chuid do ghnó. Cuireann tú ar siúl é, múchann tú é, tugann tú áit eile é más mian leat. Agus toisc gur leatsa é, níl aon rud a chuireann cosc ort dhá cheann a bheith agat —ceann sa bhaile, ceann san oifig— nó trí cinn, ceann a chur le háit shábháilte, sioncronaithe lena chéile: d'iomarcaíocht féin, gan a bheith ag brath ar thríú páirtí chun é a chothabháil. Ní rud aonair é an féinóstáil, i ndeireadh na dála: is meascán é de mheaisíní, d'úinéireacht, de shuíomhanna agus de bhogearraí.

Anseo tá sé dosheachanta ainm a thabhairt ar an méid a dhéanann muid, agus déanann muid é gan masc: in Solo2 is é an feidhmchlár féin a thógann an droichead sin. Ní bhíonn rochtain ar ríomhaire d'oifige ach ag do ghléasanna iontaofa amháin, agus i gcónaí faoi chriptiú, agus nascann do ghléasanna eile leis féin. Nuair a labhraíonn custaiméir leat, is é do ríomhaire — ní ríomhaire tríú páirtí — a labhraíonn leis an gcustaiméir. Ní réitíonn muid an briseadh cumhachta; réitíonn muid an droichead. Agus ní muid na haon daoine amháin: do bheagnach gach riachtanas tá cláir ann inniu — saor nó dílseánaigh — a cheadaíonn é seo go díreach, na sonraí a bheith ar do threalamh agus teacht orthu ón taobh amuigh. Sampla é ár gcuidne; is é an smaoineamh an rud tábhachtach, ní an branda.

Ní sárchumhacht é iomarcacht

Anseo tagann an agóid láithreach, agus tá sí réasúnta: má tá gach rud ar ríomhaire m'oifige, cad a tharlaíonn má bhriseann sé? Is ceist mhaith í. Is é an freagra ná go bhfuil an líon sábháilteachta a shamhlaíonn muid sna soláthraithe móra níos measartha — agus níos so-insamhlaithe — ná mar is cosúil.

Nuair a fhágaim mo chuid sonraí in ionad sonraí ilnáisiúnta, cuirim muinín go bhfuil cóipeanna acu in áiteanna éagsúla. Agus is dócha go bhfuil: sa dara suíomh, b'fhéidir sa tríú ceann. Ach níl an iomarcacht sin gan teorainn agus, thar aon rud eile, ní liomsa é: is diosca crua fós é nach liomsa é, á bhainistiú ag duine a gcuirim creideamh ann nach bhfíoraím beagnach riamh.

Is féidir liom an líon céanna sin a fhí mé féin, agus le buntáiste cinniúnach. Cónaíonn mo sheirbhís laethúil ar ríomhaire na hoifige. As sin coinním cóip chriptithe ar ríomhaire cuideachta chairdiúil —comhghleacaí gairme, oifig iontaofa eile— agus cóip chriptithe eile, más mian liom, ag an soláthraí Eorpach céanna sin a raibh muid ag caint faoi. Is é an difríocht gach rud: ní hé mo sheirbhís ná mo chuid sonraí atá le feiceáil an rud a fhágaim lasmuigh, ach cóip chriptithe nach féidir ach liomsa a oscailt. Coinníonn an soláthraí seachtrach cófra dúnta nach bhfuil an eochair aige dó. Ní chuirim m'eolas de chúram air: cuirim roinnt beart de chúram air nach gciallaíonn aon rud gan mise.

Bhí sé slán go dtí gur stop sé de bheith slán

Lig dom scéal de mo chuid féin a insint, mar léiríonn sé seo níos fearr ná aon argóint. Ar feadh níos mó ná deich mbliana bhí mé i mo chustaiméir dílis do CrashPlan, seirbhís cóipeanna cúltaca a bhí thar barr go teicniúil. Bhí mé ag cúltaca i do scamall mo ríomhairí go léir agus iad siúd de mo theaghlach —iad siúd na cuideachta agus iad siúd sa bhaile, gach rud—, le leaganacha ab fhéidir liom a aisghabháil ag an minicíocht a d'iarrfainn, ag taisteal siar in am go dtí comhad ar leith ó mhíonna ó shin. Tar éis an chéad chóip níor tharchuir sé ach na difríochtaí, criptithe agus comhbhrúite, sa chaoi is gur choinnigh mé cúltaca ollmhór cothrom le dáta gan mórán iarrachta. Shábháil sé mé go leor uaireanta, ó dhoiciméad amaideach go diosca iomlán. Bhí an praghas ag dul suas thar na blianta agus ba chuma liom: d'íoc mé go sona sásta.

An rud nach raibh a fhios agam ná go raibh botún ríofa déanta ag CrashPlan: gheall siad trí chonradh stóráil gan teorainn, i spás agus in am. Agus fásann an spás iolraithe faoin am —blianta staire, leaganacha gach cúpla nóiméad— go dtí go n-éiríonn sé neamh-inbhuanaithe. Lá amháin chuir siad in iúl dúinn go léir go raibh an tseirbhís ag críochnú. Rinne siad é go galánta agus le spriocdháta flaithiúil, beagnach bliain, agus thug siad modhanna dúinn ár gcuid rudaí a íoslódáil. Ach cá dtéann duine le níos mó ná deich mbliana de chóipeanna

leaganacha de gach ceann dá dhioscaí? Sin an áit a bhfaigheann tú amach nach bhfuil fiú bealach agat chun gach rud a íoslódáil ná áit chun é a chur, agus, fiú dá bhféadfá, go gcosnódh an stóras nua fortún.

Shábháil mé ceithre rud riachtanacha. D'imigh an chuid eile nuair a mhúch siad an lasc. Bhí mé suaimhneach, bhí m'eolas slán... go dtí gur stop sé de bheith slán. Agus ní mar gheall ar fheall: d'iompair CrashPlan é féin ar bhealach den scoth —murab ionann agus Evernote, a d'iompair é féin ar bhealach náireach blianta ina dhiaidh sin—; go simplí, chinn m'aingeal coimeádta sa scamall, le gach ceart, stopadh de bheith mar sin. Ba é an toradh domsa ná an rud céanna: an rud a chreid mé a bhí sábháilte, d'imigh sé.

An rud a mhúineann an scéal seo i ndáiríre, tá níos mó baint aige le nádúr an duine ná le teicneolaíocht. Nuair a mhothaíonn duine gur freagracht air rud éigin, gníomhaíonn sé go coiscitheach: déanann sé cóipeanna, clúdaíonn sé é féin, bíonn amhras air le dea-bhreithiúnas. Nuair a chreideann sé —go hearráideach— go bhfuil an fhreagracht á hiompar ag tríú páirtí mór agus sócmhainneach, ligtear dó féin agus fágann sé rudaí le déanamh. Ní stuaim an suaimhneas tarmlichte sin: is foirm de mhífhreagracht é, gan mhaise.

Ní hionann íoc agus comhlíonadh

Tá an mhífhreagracht chiúin sin an-chosúil le mífhreagracht tuismitheoirí a chláraíonn a mac sa scoil is costasaí, a íocann máistir dó ina dhiaidh sin, agus leis sin creideann siad go bhfuil a ndualgas comhlíonta acu. Níl siad tar éis a ndualgas a chomhlíonadh. Is éard is tuismitheoir ann ná a bheith buartha faoi cad a d'fhoghlaim sé inniu, faoin méid nach dtuigeann sé, faoina luachanna, faoina mhuintín as féin. Má bhíonn an mac sin ag cúig bliana is fiche d'aois gan a bheith in ann oibriú ná é féin a iompar, ní ar an scoil a d'íoc an t-airgead an locht: is ar an té a tharmlichte agus a d'íoc ag creidiúint gur leor sin an locht. Ní scaoileann íoc le tríú páirtí tú ón bhfreagracht. Ní dheachaigh sé sin riamh.

Tarlaíonn an rud céanna leis na sonraí, agus deimhníonn an stair le déanaí é sin. Caoga nó céad bliain ó shin choinnigh gairmí rudaí a chustaiméirí i bhfillteáin, ina oifig nó ina theach, agus mhothaigh sé freagrach astu. Is annamh a cailleadh aon rud. Tá muid tar éis bogadh go dtí an domhan digiteach agus, le héascaíocht iontach, uaslódálann muid gach rud chuig «an scamall» —nach bhfuil ann ach ríomhaire ilnáisiúnta— agus stopann muid de bheith buartha. Agus go minic bíonn timpistí ann, agus tá cuideachtaí ann a chailleann gach rud, agus ansin deirtear: ba é Google an locht, ba é Microsoft an locht. Ní hea. Is leatsa an t-eolas, nó le do chustaiméirí, ach is tusa an té atá freagrach.

Ní mian teicniúil é do chuid rudaí a óstáil: is é an suaimhneas sin ó fiche bliain ó shin a aisghabháil, an ceann de fios a bheith agat cá bhfuil gach rud agus cén fáth. Tá cosaint sonraí, idir an dá linn, tar éis luascadh géar a fheiceáil —ó gan aon rian a bheith ann, nuair a thaispeáin duine ar bith sonraí custaiméara gan smaoineamh air, go dtí éileamh a thiteann le déine dhíreireach ar an té is lú, an t-oibrí féinfhostaithe a thugann guthán custaiméara don seachadóir—. Ní phléim an cuspóir; tugaim an neamh-chothromaíocht faoi deara. Ach ní scaoileann an neamh-chothromaíocht muid: an lá a mbeidh modhanna ag an rialtas chun rianú agus smachtú a dhéanamh ag scála, stopfaidh an méid de bheith ag cosaint éinne, agus is fiú gan fanacht leis an lá sin gan an teach a bheith in ord. Cabhraíonn sé le sonraí a bheith faoi smacht agat féin comhlíonadh a dhéanamh agus cabhraíonn sé é sin a chruthú. Agus, thar aon rud eile, cuireann sé rudaí ar ais ina n-áit: nuair is leatsa an t-eolas, is leatsa go hiomlán an fhreagracht —níl aon tríú páirtí ann le milleán a chur air, ná tríú páirtí a mbeadh a theip ag cur tú i mbaol—.

Cosnaíonn an fhreagracht freisin

Bheadh sé mímhacánta é seo a phéinteáil gan scáthanna. Is ionann áit an idirghabhálaí a ghlacadh agus ualach a iompar: cóipeanna a choinneáil cothrom le dáta, nuashonruithe a chur i bhfeidhm agus freagracht dhlíthiúil —an RGPD— nach scoirfidh, i ndáiríre, de bheith leat go hiomlán (sonraíonn na tagairtí ag an mbun na hait). Tá obair i gceist, agus bíonn lá ann nuair a theipeann ar rud éigin ag am míchothrom. Ní chuirimid i bhfolach é.

Ach tá an eagla a bhaineann leis an bhfocal sin, freagracht, míchalraithe. Tá sé i bhfad níos éasca do chomhaid a chailleadh i seirbhís scamall a dhúnann, nó do ghrianghraif i Google Photos, ná an fillteán sin de dhoiciméid

thábhachtacha atá agat ar do ríomhaire féin a chailleadh: an ceann a bhfuil a fhios agat cá bhfuil sé agus a thabharfá faoi deara go bhfuil sé in easnamh chomh luath agus a n-imeodh sé. An rud a mhothaíonn tú gur leat é, tugann tú aire dó; an rud a chreideann tú a bheith slán i lámha duine eile, déanann tú faillí ann.

Smaoinigh ar na halbaim ghrianghraf ó shin, iad siúd de pháipéar nochtaithe coinnithe i dtarraiceán. An gcuala tú riamh duine ag rá gur «chaill» siad a n-albam teaghlaigh? Cloistear faoin teach a dódh leis an albam istigh ann; é a chailleadh go simplí, ní chloistear. Agus ina ionad sin, daoine a raibh a gcuid grianghraf go léir acu i Google Photos nó in Apple Photos agus a d’fhan gan aon rud: tagann an scéal sin ar ais gach cúpla mí, mar chreid siad go raibh sé slán. Tugann Google Photos aire do do chuid grianghraf, ar ndóigh; ach ní thugann sé aire dóibh mar a thugann tuismitheoirí aire don albam ina bhfuil a gcuid leanaí agus a gcuid garchloinne. Ní réitíonn aon ionad sonraí an difríocht sin: ní ualach amháin í an fhreagracht nuair is leatsa í; is í an ráthaíocht is fearr í freisin.

Ceithre cheist sula ndéanann tú cinneadh

Má smaoiníonn tú ar an gcéim a thógáil, i bhfoirm ar bith, is fiú freagra a thabhairt roimh ré ar cheithre cheist le hionracas gan paisean:

1. Cén chuid de do chuid sonraí a mbeadh sé gortaitheach duit iad a chailleadh, nó gan a bheith in ann iad a thógáil leat? Agus bí cúramach faoi rudaí «gnáthaimh» a chur ar leataobh: is cosúil gurb é stair na sonraisc an rud is gnáiche ar domhan go dtí go n-athraíonn tú clár agus go bhfaigheann tú amach gur leis an soláthraí na sonraisc sin, ní leatsa —nach féidir leat, ar a mhéad, iad a phriontáil i PDF, gan a bheith in ann cuardach a dhéanamh iontu a thuilleadh—. Ní ceist íogaireachta amháin atá i gceist: baineann sé le cé leis an rud is gá duit a choinneáil i ndáiríre.
2. Cén rogha atá comhréireach le do chumas teicniúil iarbhír? Tá ríomhaire féin atá tógtha go maith laistigh de bhaint ag duine ar bith; freastalaí iomlán a bhainistiú, ní mórán. Bí ionraic faoin méid atá ar eolas agat agus an méid nach bhfuil. Agus cuimhnigh go bhfuil talamh idirmheánach an-réasúnta idir freastalaí iomlán a thógáil agus gach rud a tharmligean: cláir —saor nó dílseánaigh— a choinníonn do chuid sonraí ar do threalamh féin agus a ligeann duit teacht orthu ón taobh amuigh. Do go leor daoine is é an t-iarmhéid is fearr é.
3. Cén plean atá agat don lá is measa? Briseadh, diosca a fhaigheann bás, soláthraí a dhúnann, an teicneoir ar saoire tinn. Má thosaíonn an plean le «níor chóir go dtarlódh sé», ní plean é.
4. An mbeifeá in ann a chruthú go gcomhlíonann tú má dhéantar iniúchadh ort amárach? Ní hionann é a dhéanamh go maith agus a bheith in ann a chruthú go ndéanann tú go maith é. Éilíonn an dlí an dara ceann.

Níl aon fhreagra uilíoch ann. Tá freagra comhréireach ann, glactha le hionracas faoin méid a ghnóthaítear agus an méid a fhaightear mar oidhreacht. Agus, os cionn na teicnící, cinnteacht shimplí: cónaíonn do chuid sonraí i ríomhaire duine éigin. Is é an t-aon cheist atá tábhachtach i ndáiríre ná cé ar mhaith leat an ríomhaire sin a bheith aige.

Ní bua ná locht é an féin-óstáil: is uirlis é le lorg nithiúil cumais agus freagrachtaí. Ní raibh an cheist riamh an ba chóir do chuid rudaí a óstáil, ach cad é, conas agus cén líonra tacaíochta. Ní ionann smacht ar na sonraí a aisghabháil agus dul ar ais go dtí an t-íoslach ná amhras a bheith agat faoi gach rud: is ionann é agus mothú freagrach as an rud is le muid arís, mar a bhí nuair a bhí sé ina chónaí i bhfillteán ar an mbord. Is í an fhreagracht sin, má thuigtear go maith í, an tseirbhís iarbhír a thugann gairmí dá chuid custaiméirí.

Foinsí agus léitheoireacht bhreise

- Rialachán (AE) 2016/679 — airteagal 28 (próiseálaí), airteagal 32 (slándáil na próiseála), airteagal 33 (fógra faoi bhriseadh sonraí), airteagal 37 (ainmniú an Oifigigh Cosanta Sonraí).
- Gníomhaireacht na Spáinne um Chosaint Sonraí — *Treoir phraiticiúil maidir le hanailís riosca i bpróiseáil sonraí pearsanta* (athbhreithniú reatha). Creat do rialaitheoirí a ghlacann feidhmeanna teicniúla

dá gcuid féin.

- An Bord Eorpach um Chosaint Sonraí — *Guidelines 1/2024 on processing of personal data based on legitimate interests*. Infheidhme freisin maidir le scrúdú comhréireachta i gcinntí bonneagair féin.
- An Coimisiún Eorpach — eolaire poiblí de sholáthraithe seirbhísí faisnéise atá bunaithe i ndlínse na hEorpa. Pointe tosaigh riaracháin chun roghanna óstála bainistithe Eorpacha a aithint.
- Nextcloud GmbH (An Ghearmáin) — *Nextcloud Enterprise architecture and compliance documentation*. Cás cáipéisithe de bhogearraí saora le cineálacha féin-óstáilte agus bainistithe ag soláthraí Eorpach; úsáideach mar thagairt theicniúil de thionscadal atá á chothabháil i ndlínse na hEorpa ó 2016 i leith.

[← Roimhe seo](#) Na 24 focal: cad is féiniúlacht chripteagrafach ann Ar aghaidh → [Príobháideacht iarbhír vs príobháideacht dhealraitheach: na ceisteanna ba chóir duit a chur ort féin](#)

Léitheoireacht le déanaí

- [Machnamh · 29 Meitheamh 2026 Níl tú gan ainm](#)
- [Machnamh · 27 Bealtaine 2026 An rud nach féidir le síniú a dheisiú](#)
- [Anailís · 26 Bealtaine 2026 Príobháideacht iarbhír vs príobháideacht dhealraitheach: na ceisteanna ba chóir duit a chur ort féin](#)

Beir an t-alt seo leat áit ar bith a dteastaíonn sé uait.

[↓ Markdown](#) [↓ Téacs simplí](#) [↓ PDF](#)

Íoslódálfar an comhad chuig do ghléas. Ón áit sin is féidir leat é a shábháil, é a iompórtáil go Solo2 nó é a roinnt cibé áit is mian leat. Ní chinneann Cuadernos an ceann scríbe duitse.

Séala céir · SHA-256 71c31de44eea250c14880b62d94d611d3c4a83c255060f57a98bda6fc0313b0d

[Gnéithe](#) [Nuacht](#) [Blag](#) [Cabhair](#) [Maidir le](#) [Teagmháil](#)
[Trédhearcacht](#) [Fíorú](#) [Príobháideacht](#) [Téarmaí](#) [Fianáin](#)

Cuadernos Lacre · Foilseachán de chuid [Menzuri Gestión S.L.](#) · scríofa ag R.Eugenio · curtha in eagar ag foireann [Solo2](#).

Ní úsáideann an suíomh seo fianáin. Tá gach a luchtáíonn do bhrabhsálaí scríofa nó maírisithe againn agus óstáilte ar ár bhfreastalaithe Eorpacha: an córas tomhais anaithnid (Umami, féin-óstáilte) agus an t-íosmhéid JavaScript is gá don roghnóir teanga agus do do rogha téama solais nó dorcha, a shábháiltear ar do ghléas féin. Gan acmhainní ó chuideachtaí seachtracha, gan rianairí, gan próifíliú, gan comhroinnt sonraí. Más mian leat sinn a leanúint: [RSS](#).